

Jak převést starou dovolenou a kdy ji zaměstnavatel proplatí, radí advokátka

17. prosince 2021

Každý zaměstnanec má nárok na nejméně čtyři kalendářní týdny dovolené ročně. Co ale dělat v případě, že jste ji v daném roce nestihli vyčerpat? Dobrou zprávou je jistě to, že o dovolenou nepříjete. Na co máte právo, vysvětluje advokátka Barbora Šafaříková.

advokátka Barbora Šafaříková | foto: AK Noerr

Letošní dovolenou nestihnu vyčerpat, kolik dní si mohu převést do dalšího roku, abych o ni nepřišla?

Správně by měl zaměstnavatel nařídit dovolenou tak, aby byla vyčerpána do konce kalendářního roku. Pokud to však naléhavé provozní důvody zaměstnavatele nebo překážky na straně zaměstnance neumožňují (např. je nemocný), převádí se veškerá nevyčerpaná dovolená do dalšího roku. O dovolenou tedy nelze přijít.

V případě, že zaměstnavatel poskytuje dovolenou nad rámec zákonného minima, tedy nad rámec 4 týdnů (u pedagogických a akademických pracovníků 6 týdnů), může zaměstnanec písemně požádat zaměstnavatele, aby mu tuto dovolenou poskytovanou nad rámec zákona převedl do dalšího roku.

Do kdy mám povinnost vybrat si dovolenou převedenou z minulého roku?

Zaměstnavatel by měl určit čerpání převedené dovolené z minulého roku nejpozději do 30. června. Pokud tak neučiní, vzniká právo určit čerpání dovolené zaměstnanci. Ten musí čerpání dovolené písemně oznámit zaměstnavateli alespoň 14 dnů předem, pokud se nedohodne se zaměstnavatelem na jiné době oznámení.

Jestliže dovolenou nelze vyčerpat do konce následujícího kalendářního roku z důvodu mateřské (rodičovské) dovolené nebo dočasné pracovní neschopnosti, je zaměstnavatel povinen určit čerpání dovolené po skončení těchto překážek.

Musím o převedení dovolené žádat písemně, nebo je převod do dalšího roku automatický?

Nevyčerpaná dovolená se převádí automaticky. Pouze v případě dovolené poskytnuté nad rámec zákona lze písemně zažádat o její převedení do dalšího roku.

Já si ale dovolenou převádět nechci, můžu požádat zaměstnavatele o proplacení? Má povinnost mi nevyčerpanou dovolenou proplatit?

Zaměstnavatel nesmí během trvání pracovního poměru nevyčerpanou dovolenou proplácet. Povinnost proplatit nevyčerpanou dovolenou vzniká pouze v případě skončení pracovního poměru.

Zaměstnavatel nařídil na konec roku celozávodní dovolenou, já už si ale všechnu vybrala. Jak se řeší taková situace?

Pokud již nemáte nárok na dovolenou, zaměstnavatel má povinnost přidělovat vám práci podle pracovní smlouvy. V případě, že vám žádnou práci nepřiděluje, jde o překážky v práci na straně zaměstnavatele, za které vám náleží náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku.

Podle zákoníku práce nařizuje dovolenou zaměstnavatel. Jaká jsou zde pravidla?

Ano, zákon zaměstnavateli ukládá povinnost určit dobu čerpání dovolené, a to prostřednictvím písemného rozvrhu. Určenou dobu čerpání dovolené musí zaměstnavatel písemně oznámit zaměstnanci alespoň 14 dnů předem, pokud se nedohodne se zaměstnancem na kratší době. Při nařizování dovolené by ale měl zaměstnavatel brát do úvahy i oprávněné zájmy zaměstnance.

Jaké jsou oproti předešlým rokům u dovolených novinky, kterým by pracovníci měli věnovat pozornost?

V lednu 2021 vešla v účinnost novela zákoníku práce, která se dotkla i otázky dovolené. Jednou ze zásadních změn je nový způsob výpočtu nároku na dovolenou. Nově se nárok na dovolenou přepočítává na hodiny, nikoli na pracovní dny. Tím se se efektivně docílilo spravedlivějšího postavení zaměstnanců s nerovnoměrně rozvrženou pracovní dobou.

Další významná změna se týká krácení dovolené za zmeškané směny. Dřívější právní úprava umožňovala zaměstnavateli zkrátit dovolenou o 1 až 3 dny, nynější právní úprava umožňuje krátit dovolenou pouze o počet neomluveně zmeškaných hodin ze směny.

Autor: [Pavla Freiwaldová](#) pro iDNES.c

Zdroj: https://www.idnes.cz/finance/prace-a-podnikani/dovolena-nevybrana-prevod-proplaceni-pravidla.A211216_092305_podnikani_frp